



Den **Uvildige**  
Konsulentordning  
på Handicapområdet



Denne guide henvender sig til dig, der ønsker en kortfattet introduktion til Servicelovens § 41 om kompensation af merudgifter til børn.

Guiden er del af en serie, som udbygges løbende med guider på andre områder. Find flere guider på [www.dukh.dk](http://www.dukh.dk).

## Værd at vide om kompensation af: **Merudgifter til børn**

April 2015

## Hvem kan få hjælpen?

Målgruppen for servicelovens § 41 om merudgifter er børn med handicap, som bor og bliver forsørget i hjemmet. Det betyder, at barnet skal bo hos jer som forældre eller hos andre pårørende. Hvis dit barn er indlagt på sygehus, er på aflastningsophold eller midlertidigt som et led i almindelig skolegang går på kost- eller efterskole, er dit barn fortsat berettiget til merudgiftsydelse.

Hvis dit barn er anbragt uden for eget hjem, f.eks. i familiepleje eller på en døgninstitution, kan du derimod ikke modtage merudgiftsydelse.

## Hvor skal du søge?

Det er kommunen, hvor dit barn har folkeregisteradresse, som behandler din ansøgning. Det gælder også, hvis du og den anden forælder ikke bor i samme kommune.

## Hvad er betingelserne?

Selvom dit barn har et handicap, er det ikke sikkert, at I er berettiget til dækning af merudgifter. Herunder kan du læse mere om betingelserne for støtte, og hvad man forstår ved de enkelte begreber i lovgivningen.

Du kan få dækket **nødvendige merudgifter**, som du har i forbindelse med dit barns forsørgelse, når barnet har en:

- **betydelig** og **varigt** nedsat fysisk eller psykisk **funktionssevne** eller
- indgribende **kronisk** lidelse eller
- indgribende **langvarig** lidelse.

Merudgiften skal være en konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne, og dine samlede merudgifter skal overstige minimumsgrænsen på 4.596 kr. pr. år (2015).

**Begrebet nødvendige merudgifter:** Her skal det vurderes, om udgiften er nødvendig for at kompensere din familie sammenlignet med familier med børn uden handicap.

**Begrebet betydelig:** Ved betydelig funktionsnedsættelse forstås, at funktionsnedsættelsen har konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse. Her skal foretages en bred vurdering i forhold til den samlede livssituation. Så her er det vigtigt, at du i din

ansøgning får anført alle de begrænsninger, som dit barn oplever i dagligdagen.

**Begrebet varig:** Ved varig funktionsnedsættelse forstås, at der ikke inden for en overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold, og at der i lang tid frem over vil være behov for at kompensere for følgerne af funktionsnedsættelsen. Ofte vil funktionsnedsættelsen være en belastning resten af livet.

**Begrebet nedsat funktionsevne:** Det er ikke dit barns lidelse i sig selv, der er afgørende for den nedsatte funktionsevne, men derimod følgerne af den nedsatte kropslige eller kognitive funktion. Det handler om at vurdere dit barns funktion i hverdagen sammenlignet med børn uden handicap i tilsvarende alder.

**Begrebet fysisk eller psykisk:** Her kan nævnes eksempelvis udviklingshæmning, sindslidelser, epilepsi, diabetes, nedsat bevægelsesfunktion, hjerneskade eller manglende eller nedsat hørelse.

**Begrebet indgribende:** Herved forstås, at lidelsen skal være af en sådan karakter, at den har alvorlige følger i den daglige tilværelse.

**Begrebet kronisk:** Herved forstås sygdomstilfælde og lignende, som fra det tidspunkt, hvor de opstår, normalt vil vare i flere år. Der lægges i praksis vægt på, om lidelsen forventes at vare barnealderen ud.

**Begrebet langvarig:** I praksis lægges der vægt på, om lidelsen skønnes at vare et år eller mere. Det er dog ikke udelukket at yde støtte, selv om lidelsen kan forventes at vare mindre end et år. Der behøver ikke at være tale om en uhelbredelig lidelse.

## Beregning af ydelsen

Du får ikke refunderet dine merudgifter krone for krone. Kommunen vurderer omfanget af dine merudgifter og omregner de skønnede årlige merudgifter til en månedlig merudgift. Denne rundes op eller ned til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100. F.eks. hvis dine merudgifter udgør 8.940

kr årligt/745 kr månedligt, rundes merudgiftsydelsen ned til 700 kr om måneden. Et andet eksempel: Er dine årlige merudgifter f.eks. 5.789 kr årligt/482 kr. månedligt, rundes de op til 500 kr om måneden.

Hvis kommunen efter aftale med dig afregner merudgifter direkte med leverandør, modregnes dette i den månedlige merudgiftsydelse.

Beløbet til dækning af merudgifter er uafhængigt af din indtægt og er skattefrit.

### Minimumsgrænse

Du skal have merudgifter for mindst 4.596 kr (2015-sats) om året svarende til 383 kr om måneden for at kommunen dækker dine merudgifter.

Selvom dine merudgifter udgør under 383 kr i enkelte måneder, vil ydelsen stadig kunne udbetales, hvis kommunen skønner, at dine samlede merudgifter i løbet af et år vil overstige 4.596 kr.

### Løbende og enkeltstående merudgifter

Merudgifter kan være både løbende udgifter og enkeltudgifter. De udgifter, som du har inden for et år (12 på hinanden løbende måneder) lægges sammen. Du får som forælder en oversigt af kommunen over udmålingen af merudgiftsydelsen. Så kan du se, hvilke beløb der ydes hjælp til.

Hvis du får behov for dækning af en enkeltstående merudgift, kan det ske ved en enkeltstående udbetaling, uden at der sker regulering af det månedlige beløb, som du allerede modtager.

### Sandsynliggørelse/dokumentation

Sigtet med merudgiftsydelsen er at give dig mulighed for selv at tilrettelægge, hvordan dit barns behov bedst kan dækkes. Merudgiftsydelsen udmåles efter en konkret vurdering af dine sandsynliggjorte eller dokumenterede merudgifter.

At dine merudgifter skal være sandsynliggjorte betyder, at kommunen ikke kan kræve dokumentation for afholdelsen af udgifterne. Der skal laves et overslag over omfanget af de behov, som dit barn efter al sandsynlighed

vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter.

I DUKH har vi ofte henvendelser fra borgere, som fortæller, at kommunen forlanger, at de dokumenterer, hvad de i det forløbne år har brugt ydelsen til. Hvis borgeren ikke gør det, vil kommunen stoppe ydelsen. Som du kan se ud af ovenstående, er der ikke noget krav om dokumentation.

### Hvad kan der ydes hjælp til?

Her følger der en række eksempler på merudgifter, der kan ydes hjælp til efter § 41:

- Kost og diætpræparater
- Medicin og særlige cremer og olier
- Brillor
- Befordring (til f.eks. dagtilbud, uddannelse, fritidsaktiviteter, behandling og til besøg på sygehus)
- Drift af bil
- Handicaprettede kurser til forældre og andre pårørende
- Ferie og fritidsaktiviteter
- Beklædning og fodtøj
- Vask og vaskemaskine
- Bolig og boligskift
- Aflastning

Vær opmærksom på, at det på grund af det såkaldte sektoransvarlighedsprincip gælder, at f.eks. udgifter til behandling skal afholdes af sundhedssektoren, udgifter til undervisning skal afholdes af uddannelsessystemet m.v. Sådanne merudgifter kan der ikke ydes hjælp til efter § 41.

### Løbende ydelse

Du skal være opmærksom på, at merudgiftsydelsen er en løbende ydelse, som kommunen skal fortsætte med at udbetale, indtil der i forbindelse med opfølgning er truffet ny afgørelse om merudgifter.

I DUKH har vi jævnligt borgere i telefonen, som fortæller, at deres kommune har stoppet udbetalingen af merudgiftsydelsen uden at træffe afgørelse om f.eks. frakendelse. I nogle tilfælde har kommunen lagt en stopdato ind i udbetalingssystemet, som medfører, at udbetalingen stoppes på en given dato. Det er ikke korrekt praksis. Det er kommunens opgave at følge op på din sag - det er ikke din opgave at indgive ny ansøgning m.v.

## Opfølgning og regulering

Kommunen skal følge op på, om den udmålte ydelse dækker de konkrete behov, som du har. Derfor skal kommunen normalt mindst én gang om året afholde et møde med dig, hvor din og familiens situation og behov drøftes. Såfremt der sker ændringer i merudgifterne skal tilskuddet reguleres - dette gælder både hvis merudgifterne er højere og lavere end hidtil beregnet.

Hvis der er behov for det, kan kommunen når som helst omregne ydelsen, f.eks. ved nye hjælpebehov. Du kan ikke kræve, at der følges op på merudgifternes størrelse, før der er gået et år fra seneste fastsættelse. Finder kommunen at merudgiften skal forhøjes, skal ændringen ske med tilbagevirkende kraft til det tidspunkt, hvor stigningen fandt sted. Er der derimod tale om at merudgifterne skal sættes ned, kan kommunen ikke kræve beløbet tilbagebetalt af dig.

## Frakendelse

Hvis betingelserne for udbetalingen af ydelsen ikke længere er til stede, skal der træffes afgørelse om frakendelse af ydelsen. Det kan ske, hvis f.eks. dit barns funktionsevne er blevet bedre, eller fordi andre forhold har ændret sig. Der kan også ske frakendelse, hvis lovgivningen bliver ændret, eller hvis øverste myndighed på det sociale område, Ankestyrelsen udsender en ny principafgørelse, der medfører ændret praksis. Endelig kan det ske, at ydelsen bortfalder, fordi du ikke længere har merudgifter, der overstiger det årlige minimumsbeløb.

## Rådgivning og vejledning

Hvis du af forskellige årsager ikke er berettiget til hjælp efter servicelovens § 41, bør kommunen være opmærksom på dit behov for rådgivning og vejledning og anden form for støtte efter andre bestemmelser. F.eks. kan du få dækket medicinudgifter efter aktivlovens § 82, hvis kommunen på baggrund af en konkret vurdering finder, at du ikke selv har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.

## Vær særlig opmærksom på

- Du kan i nogle tilfælde få hjælp til dækning af merudgifter vedr. dit barn, selvom medicin eller behandling gør barnet velfungerende.
- En **risiko** for, at dit barn rammes af en eller anden lidelse, er ikke tilstrækkeligt til at få støtte efter denne bestemmelse.
- Hvis du har flere børn med handicap, er det de samlede merudgifter for disse børn, der lægges til grund ved beregningen.
- Kan dit barn ikke ligge tørt i sengen om natten, og har du merudgifter som følge af dette, skal du ikke regne med at kunne få dem dækket som merudgifter. I specielle tilfælde, hvor alle behandlingsmuligheder er udtømte, dit barn er i skolealderen, og der er udsigt til, at lidelsen er kronisk, kan der dog efter en konkret vurdering ydes hjælp.
- Betingelserne for at modtage hjælp er ikke opfyldte for den brede gruppe af børn og unge med kortvarige eller mindre indgribende lidelser som f.eks. visse former for allergi og høfeber.
- Udgifterne til særlige diætpræparater til børn med de livsvarige sygdomme phenylketonuri (Føllings sygdom) og Alcaptonuri afholdes af staten (Kennedy Centret) og gives uafhængig af det fastsatte minimumsbeløb på 4.596 kr. (2015-sats).

## Hvis du får afslag

Hvis du får afslag på din ansøgning om merudgiftsydelse eller får din ydelse nedsat eller frakendt, kan du klage til Ankestyrelsen.

## Yderligere rådgivning

Din kommune er forpligtet til at rådgive dig om dine muligheder, rettigheder og pligter indenfor den relevante lovgivning.

## Lovinformation

På Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold's hjemmeside: [www.sm.dk](http://www.sm.dk), Ankestyrelsens hjemmeside: [www.ast.dk](http://www.ast.dk) eller på [www.retsinfo.dk](http://www.retsinfo.dk) kan du finde love, bekendtgørelser, vejledninger og principafgørelser.